

HIMMELI

SVENSKA KYRKANS SVERIGEFINSKA TIDNING 2021:1

NYA
HIMMELI
PÅ
meänkieli
suomi
svenska

Usko lapseen ja tämän taitoihin

Seurakunnan lapsikuoro
kasvatti Peter Tikkasesta
ammattimuusikon

s. 6–8

TA BARNEN PÅ ALLVAR
Kyrkans barnkör var växtplats
för blivande proffsmusiker

JOHANNA SUBAN
Jääkiekkokaukalosta
seurakunnan paimeneksi
Elithockeydomare som klev
från isbanan till predikstolen

s. 10–11

PIISPA SÖREN DALEVI:
Pääsiäinen on uskomme ydin
Påskan är kristendomens
innersta kärna

s. 2

Missa inte!

Miksi vietämme
pääsiäistä?
s. 6

RIPARI/KONFA-EXTRA
Amanda ja Erik – isosten
haastattelu. Unga ledare
intervjuas. s. 4–5

Ruotsin kirkko

Hauta on tyhjä

Julkaisin jokin aika sitten lasten Raamatun *Barnens bästa bibel*, jonka kuvitti Marcus-Gunnar Pettersson. Pyrkimyksenä on tehdä Raamatun kertomukset eläviksi lapsille ja nuorille. Mutta myös aikuisille. Kun kuulumme, että 90-vuotias oli saanut sen isänpäivalahjaksi, tiesimme onnistuneemme.

Pääsiäinen on aina kristinuskon ja sen välittämän sanoman keskiössä.

Jeesuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta lukiessa, herää kysymys: miten parikymmentä hämmästyntä ja hukassa olevaa Jeesuksen seuraajaa onnistuivat pitkäperjantaina vuonna 33 jKr. valloittamaan maailman? 350 vuotta myöhemmin kannattajia oli 30 miljoonaa. Rooman valtakunnassa oli satoja kultteja ja uskontoja, joista valita. Näillä oli usein huomattavasti paremmat edellytykset kuin kristinuskolla. Niissä ei ainakaan seurattu luuseria, joka nautittiin ristille kuin mikäkin roisto.

Mikä oli menestyksen avain? Vastaus kysymykseen löytyy pääsiäisen sanomasta. Se on tyhjä hauta. Hän ei ole kuollut, hän elää. Se on ollut uskomme ydin kaksi vuosituhatta. Sen sanoman halusimme välittää kirjassa *Barnens bästa bibel*.

SÖREN DALEVI
Karlstadin piispa

Tyhjä hauta

Jonku aikaa sitte mie julkasin lasten Raamatun, *Barnens bästa bibel*, mihinkä Marcus-Gunnar Pettersson oon tehny kuvat. Ajatus oon tehä Raamatun kertomukset eläviksi lapsile ja nuorile. Mutta kans täysile. Ko met kuulima ette 90-vuotias oli saanu sen lahjaksi isänpäivänä, met tiesimä ette met olema onnistunhee.

Pääsiäinen oon aina kristinuskon ja sen välittämän sanoman keskelä.

Ko lukkee Jeesuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta, tullee kysymys: milläs parikymmentä hämmästyntä ja eksynyttä Jeesuksen seuraajaa onnistu voithaan mailman pitkänä perjantaina vuona 33 jKr? 350 vuotta sen jälkhiin oli 30 miljoonaa kannattajaa. Rooman valtakunnassa oli satoja palveluslahkoja ja uskontoja mitä saatto valita. Niillä oli ussein paljon paremat mahdollisuuet ko kristinuskola. Niissä ei ainakhaan seurattu epäonnistunutta ihmistä, jonka nautihtiin ristile niinku minkä roiston.

Mikäs oli menestyksen auain?

Vastaus siihen kysymykseen oon pääsiäisen teema. Se oon tyhjä hauta.

Hään ei ole kuolu, hään ellää. Se oon ollu meän uskon yin kakstuhatta vuotta. Sen sanoman met halusimma välittää kirjassa *Barnens bästa bibel/ Lasten paras Raamattu*.

SÖREN DALEVI, Karlstadin piispa

Graven är tom

För ett tag sedan släppte jag och illustratören Marcus-Gunnar Pettersson *Barnens bästa bibel*. Den är ett försök att göra Bibeln levande för barn och unga. Men även för vuxna. När vi hörde talas om en 90-åring som fått den i fars dags-present insåg vi att vi hade lyckats med vår intention.

Centralt i varje återberättelse av det kristna budskapet är berättelsen om det som är kristendomens innersta kärna – påsken.

När man läser texterna om Jesu död och uppståndelse gör sig dock en annan tanke påmind: vad var det som gjorde att en religion som bestod av tjugotalet vilsna och förvirrade anhängare på långfredagen år 33 efter Kristus erövrade världen, och 350 år senare hade uppskattningsvis 30 miljoner anhängare? Hur var det möjligt? Det fanns ju hundratalet kulter och religioner att välja på i romarriket, av vilka de flesta hade det betydligt bättre förspant än just kristendomen. Dessa handlade i alla fall inte om någon loser, som blivit upphängd på ett kors som en simpel förbrytare.

Vad var nyckeln till framgången? Svaret på den frågan råkar vara temat för påskdagen. Det är att graven var tom. Han är inte död, han lever. Det har varit centrum i vår tro i tvåtusen år. Det var även det budskapet vi ville kommunicera när vi gjorde *Barnens bästa bibel*.

SÖREN DALEVI
Biskop, Karlstad

Uuden testamentin kieliasua uusittiin mobiililaitteisiin sopivaksi

Suomen Pipliaseura on kääntänyt Uuden testamentin kreikankielisestä alkutekstistä suomeksi. Uusi käännös, UT2020, on tarkoitettu kaikenikäisille. Käännöstyötä on ohjannut 15-25-vuotiaiden kielentaju.

Uusi käännös on tarkoitettu erityisesti mobiilikäyttäjille. Käännöstyössä on otettu huomioon tekstin käyttöympäristö, puhelinten ja tablettien luomat mahdollisuudet ja rajoitukset sekä ihmisten tapa käyttää laitteita. UT2020 ei ole selkokieli-

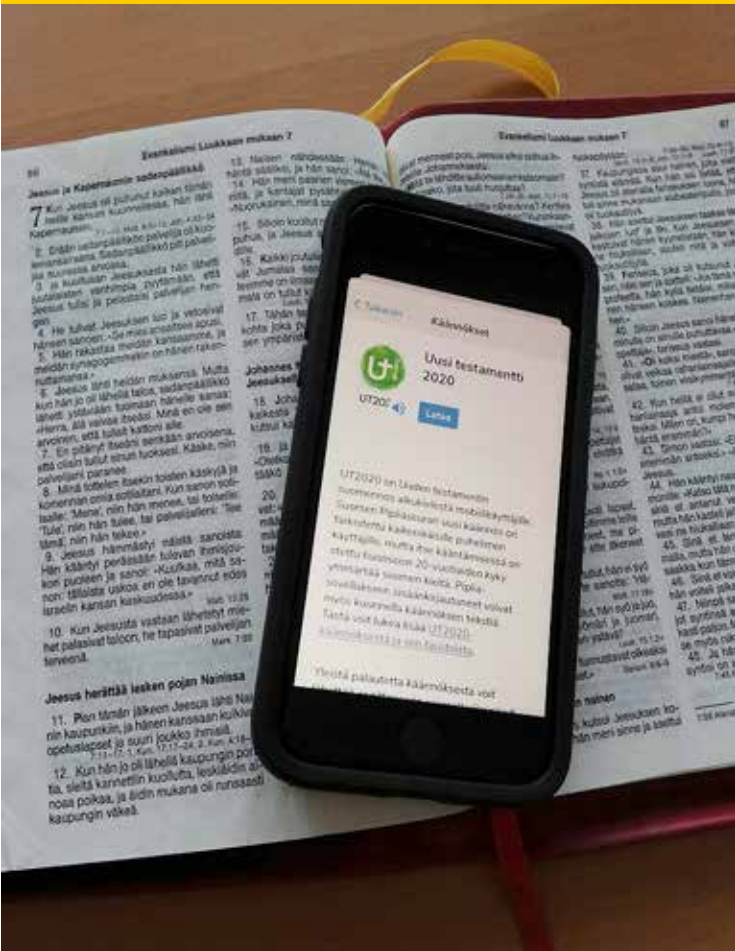
nen käännös vaan se tavoittelee rikasta suomen kieltä. Sujuvasti ymmärrettävää tekstiä, jota on helppo lukea puhelimesta.

Vuoden 1992 raamatunkäännös (KR92) on edelleen Suomen evankelisluterilaisen kirkon virallinen raamattu. UT2020 ei korvaa KR92:ta, mutta toimii sen rinnalla ja erityisesti mobiilikäytössä.

UT2020-käännöstä voi lukea verkkopalvelussa raamattu.fi (teksti) tai Piplia-sovelluksessa (teksti ja äänitallenne eli audio). Tekstit ja audio ovat ilmaisia, audio vaatii rekisteröitymisen.

EEVA-LIISA KETTUNEN

FOTO/KUVA: KRISTIINA RUUTI

Otteita Markuksen evankeliumista

Vertaile UT2020:n sekä virallisen raamatunkäännöksen (KR92) tekstejä.

Mark. 11:4-6 (UT2020)

³ Jos joku ihmettelee puuhi-
anne, sanokaa, että Herra
tarvitsee sitä mutta palauttaa
sen kyllä pian.”

⁴ Oppilaat lähtivät, löysivät
kujalta varsan oven eteen
sidottuna ja ottivat sen mu-
kaansa.

⁵ Paikalla olevat ihmettelivät:
”Mihin te sitä varsaa viette?”

Mark. 11:4-6 (KR92)

³ Jos joku kysyy, miksi te niin
teette, vastatkaa, että Herra
tarvitsee sitä mutta lähettää
sen pian takaisin.”

⁴ Opetuslapset lähtivät ja löy-
sivät varsan, joka oli sidottu
kujalle oven eteen. He ottivat
sen.

⁵ Paikalla olevat ihmiset kysyi-
vät: ”Mitä te oikein teette?
Miksi te viette varsan?”

Mark. 14:3-5 (UT2020)

³ Jeesus oli Betaniassa ateri-
alla ihosairaudesta tunnetun
Simonin talossa. Paikalle tuli
nainen, jolla oli mukanaan
alabasteripullollinen aitoa ja
hyvin arvokasta nardusöljyä.
Nainen rikkoi pullon ja valut-
ti aromaattisen öljyn Jeesuk-
sen päähän.

⁴ Jotkut sanoivat pöyristy-
neinä toisilleen: ”Mitä haas-
kausta!

⁵ Öljyn olisi voinut myydä ja
antaa rahat köyhille. Öljystä
olisi voinut saada vuoden
tulot.” He antoivat naisen
kuulla kunniansa.

Mark. 14:3-5 (KR92)

³ Kun Jeesus oli Betaniassa
aterialla spitaalia sairastaneen
Simonin talossa, sinne tuli
nainen, jolla oli alabasteripul-

Pöyristyä vaiko paheksua? Markuksen evankeliumin käännöskirjoa.

FOTO: SEDMAK/GETTY IMAGES

lossa aitoa, hyvin kallista nar-
dusöljyä. Hän rikkoi pullon
ja vuodatti öljyn Jeesuksen
päähän.

⁴ Jotkut paheksuivat tätä ja
sanoivat toisilleen: ”Millaista

voiteen haaskausta!

⁵ Sen olisi voinut myydä ja an-
taa rahat köyhille. Olisi siitä
ainakin kolmesataa denaria
saanut.” He moittivat naista
ankarin sanoin.

TOIMITUS/REDAKTION

HIMMELI Ruotsin kirkon ruotsinsuomalainen julkaisu / ges ut av Svenska kyrkan
Toimitus/Redaktörer: Kristiina Ruuti och Ann-Mari Lundholm

Toimituskunta/Redaktionsråd: Ann-Mari Lundholm, Eeva-Liisa Kettunen, Kristiina Ruuti, Jonatan Lage Edlund

Tuotanto/Produktion: Verbum AB Taitto / Grafisk form: Berling Media AB

Kansi/Omslag: Jonatan Lage Edlund, Magnus Aronson/Ikon, Johannes Frandsén/Ikon, Marcus-Gunnar Petterson

Paino/Tryck: Pressgrannar, Linköping 2020. Tryckt på Svanenmärkt paper.

”Jumala on valomme näinä yksinäisinä päivinä”

Pandemia, ilmastonmuutos, ammatinvalinta? Nuorella ihmisellä on edessään suuret kysymykset ja ajan haasteet.

Ruotsinsuomalaisen rippikoulun nuoret ohjaajat, isokset, Amanda Jansson ja Erik Widenfalk jakavat tässä haastattelussa mietteitään kirkosta, ajastamme ja tulevaisuudesta.

–Monet asiat voi korvata, mutta ei rakkautta. Rakkaus on tärkeintä ystävyys-suhteissa, parisuhteessa ja elämässä yleisestikin, mutta maailma ei ole niin rakastava kuin toivoisi. Ihmisten tulisi olla ystävällisempiä, Erik sanoo ja on huolissaan rakkauttomuuden ilmapiiristä.

Tietävätkö vanhemmat?

–Vanhempien on varattava aikaa keskustel-lakseen lastensa kanssa, Amanda toteaa ja lisää, että monet aikuiset ovat niin kiireisiä, ettei heillä ole aikaa kuulla lastensa tarpeita.

–Kasvatuksella on tärkeä rooli. Kaikil-la tulisi olla joku aikuinen, jonka kanssa puhua.

Sekä Erik että Amanda ovat huomanneet etenkin nettivihan yleistyvän. Heitä huoles-tuttaa se, ovatko vanhemmat tietoisia siitä, millaisia asioita internetissä kirjoitetaan.

Pahoista ajoista on selvitty ennenkin

Myös oma tulevaisuus huolestuttaa. Aman-

da korostaa ammatinvalinnan hankaluutta. On vaikea päättää, mitä tehdä elämällä. Ympäröivät paineet ovat suuret ja kello tikittää jatkuvasti.

–Ei ehdi tehdä kaikkea, mitä pitäisi. Vanhemmilla ihmisillä on tärkeä rooli olla apuna ja tukena vaikeiden päätösten edessä, Amanda sanoo.

Myös Erik toivoo enemmän tukea vanhemmilta sukupolvilta. Hänestä on arvokasta kuulla, millainen maailma on ollut ennen.

–Pahoista asioista on selvitty aiemmin, joten niistä selvitään varmasti nytkin.

Ilmastonmuutos on uhka. Amandan mu-kaan on vaikea sanoa, voiko maan päällä asua 50 vuoden kuluttua. Erik on toivei-kas, mutta vain, jos kaikki ihmiset toimivat yhdessä. Pelkät sanat eivät riitä.

–Syyllistäminen ei auta ketään eikä rat-kaisu ole koskaan mustavalkoinen. Gretan kaltaiset henkilöt ovat tärkeitä, jotta ilmas-tokysymykset tulevat näkyviksi, hän sanoo.

Viisiä vinkkiä nuorelle: Miksi riparille?

Saat

- 1 tutustua muihin samanhenkisiin nuoriin,
- 2 pohtia elämän suuria kysymyksiä toisten kanssa,
- 3 olla porukassa rohkeasti oma itsesi,
- 4 mahdollisuuden kokeilla asioita ja ylittää itsesi.
- 5 Konfirmaatio on kerran-elämässä -koke-mus!

Viisiä vinkkiä aikuiselle: Miksi nuoren kannattaa lähteä riparille?

Siellä nuorella on mahdollisuus

- 1 rakentaa omaa identiteettiään,
- 2 puhua suomea toisten nuorten kanssa,
- 3 keskustella yhdessä turvallisten aikuisten kanssa,
- 4 harjoitella kotoa poisolemista.
- 5 Rippikoulu luo läpi elämän kestäviä muis-toja!

Gud lyser upp vår ensamhet

Pandemi, klimatförändring, yr-kesval? Dagens ungdomar ställs inför stora frågor och tidens utmaningar. Två unga ledare i sverigefinskt konfaläger, Amanda Jansson och Erik Widenfalk, delar i denna intervju sina funderingar om kyrkan, vår tid och framtid.

–Mycket kan man ersätta, men inte kärlek. Kärlek är viktigast i vänskap, i relationer och i livet i största allmänhet. Men världen är inte så kärleksfull som man kan önska sig. Folk borde vara lite vänligare, säger Erik och är bekymrad över ett kärlekslöst klimat.

Vet föräldrarna?

–Föräldrar borde ge tid för att prata med

Vaikeuksista selvitään! Amanda ja Erik ovat luottavaisia. ”Vi klarar svårigheterna!” säger unga ledarna Erik och Amanda.

KUVAT/FOTO: MADELEINE VAGGE, ELINORE NILSSON

sina barn, säger Amanda och lägger till: –Många är så stressade att de inte hin-ner se barnens behov.

–Alla borde ha en vuxen i sin närhet när man växer upp, någon att prata med.

Både Amanda och Erik har sett hur näthatet ökat. Är föräldrarna medvetna om vad som skrivs på nätet, frågar de bekymrat.

Svårigheter har övervunnits förr

Det finns också oro för framtiden. Amanda betonar hur svårt det är att välja yrkesba-na. Svårt att bestämma vad man ska göra med sitt liv. Det finns ett tryck från omgiv-ningen och klockan jagar en hela tiden.

–Man hinner inte med allt! Föräldrar har en viktig roll som hjälp och stöd inför svåra beslut, säger Amanda.

Också Erik önskar sig mer stöd från en äldre generation. Han uppskattar att få höra hur det var i världen förr i tiden.

–Man har klarat av svårigheter förr, det gör vi väl nu också.

Klimatförändringen är ett hot. Amanda

Pandemian jälkeen läheisyys arvossaan

Erik ajattelee, että ihminen on sosiaalinen eläin ja oppii vaikeuksista.

– Pandemian jälkeen arvostamme enemmän läheisyyttä ja kontaktia toistemme kanssa. Yksinäisyys saa meidät surullisiksi, sillä meillä on kaipuu olla lähellä toisiamme, hän sanoo.

– Jumala on kuitenkin valomme näinä yksinäisinä päivinä.

Myös Amanda ajattelee läheisyyden ja yhteisöllisyyden olevan tärkeitä. Halaimisen merkitys on korostunut aiempaa enemmän.

Netti avaa nuorelle oven maailmalle

Toivo löytyy kirkosta. Amanda ajattelee kirkon olevan tärkeä ja toivoo useampia ihmisiä mukaan kirkon toimintaan. Erik toteaa kirkon olevan turvapaikka. Kaikki saavat tulla kirkkoon tasavertaisina Jumalan lapsina ja sellaisina kuin ovat.

Jumala rakastaa ja suojelee. Myös heitä, joilla ei ole uskoa, tulisi rohkaista kirkon lohdullisella sanomalla.

Stressin ja tulevaisuuden paineiden keskellä Amandan mielestä on joskus vaikeaa olla nuori.

– Paljon on päätettävä lyhyen ajan sisällä, vaikka ei ole varma, mitä haluaa tehdä.

Erik arvostaa sitä, että voi hyödyntää internetin hyviä puolia. Ystävyysuhteita voi solmia ympäri maailmaa ja on helppo löytää tietoa ja tekemistä internetistä.

Molemmilla on tulevaisuudenhaaveita. Jos hyvin käy, Amanda on töissä hoiva-alalla tai kirkossa ja Erik työskentelee opettajana Suomessa ja vaikuttaa aktiivisesti kirkossa.

MIMMI MERLICH

Rippikoulu voi olla nuorelle muisto, joka kantaa loppuelämän. Sen aikana on saanut pohtia omaa identiteettiä, ihmissuhteita ja suhdetta Jumalaan.

KUVA: MAGNUS ARONSON/IKON

Puu näyttää juuret ja tulevaisuuden haaveet

Ruotsinsuomalaisessa rippikoulussa nuori pääsee pohtimaan omaa identiteettiään yhdessä toisten samantaustaisten ja -ikäisten kanssa. Ruotsinkielisessä rippikoulussa tämä saataisi jäädä toteutumatta.

Suomenkielinen rippikoulu on hyvä mahdollisuus ruotsinsuomalaisille nuorille pohtia omia juuriaan, suhdetta suomen kieleen sekä tietysti uskoa Jumalaan.

Omaa identiteettiä olemme pohtineet muun muassa piirtämällä yhdessä puun, jonka juuret kertovat taustastamme ja latva tulevaisuuden haaveistamme.

Kieltä vaihdetaan tarpeen mukaan

Vanhemmat toivoivat, että nuoret pääsivät puhumaan suomea yhdessä toisten nuorten kanssa. Se innostaisi ylläpitämään kielitaitoa. Kieltä voi tapaamisissamme vaihtaa lennosta, jos jokin asia on helpompi sanoa ruotsiksi.

Toisten samanikäisten tapaaminen on tärkeää. Maaliskuussa nuoret osallistui Västeråsin hiippakunnan järjestämään rippikoulupäivään, joka pidettiin ruotsiksi ja pandemian vuoksi etänä.

Yhteinen leiri Suomessa

Ruotsinsuomalaisuuteen kuuluu myös yhteys Suomeen. Rippikoulun leirijakso pidetäänkin sen vuoksi Suomessa. Tulevana kesänä pidetään leiri yhteistyössä Turun Martinseurakunnan kanssa.

Leiriltä odotetaan paljon ja toivotaan, että se on hieno kokemus niin suomalaisille kuin ruotsinsuomalaisille nuorille. Leirin päätteeksi pidettävä

konfirmaatio on nuorille loppuelämän kestävä muisto rippikouluvuodesta. Sen aikana on päässyt pohtimaan uskoaan ja elämäänsä sekä oppimaan jotain uutta itsestä, toisista ihmisistä ja Jumalasta.

RIKI KUIVALAINEN

är osäker om man kan leva på jorden om 50 år. Erik är hoppfull, men bara om alla människor agerar tillsammans. Bara ord räcker inte.

– Att skuldbelägga, hjälper ingen och lösningarna är inte svartvita. Personer som Greta är viktiga för att synliggöra klimatfrågorna, säger han.

Närhet viktigt efter pandemin

Erik ser människan som en social varelse som lär sig av svårigheter.

– Efter pandemin kommer vi att värdesätta närhet och kontakt med varandra. Ensamhet gör oss ledsna, för vi längtar efter att få vara nära varandra.

– Men Gud lyser upp våra ensamma dagar.

Amanda tycker också att närhet och gemenskap är viktiga. Att få kramas har fått ett nytt värde.

Nätet öppnar upp världen

Hoppet finns i kyrkan. Kyrkan har en viktig roll och Amanda hoppas att fler hittar

dit. Erik ser kyrkan som ett skyddsrum. Alla får komma in med lika värde som Guds barn, så som de är.

Gud älskar och skyddar oss. Kyrkans trösterika budskap är till för alla, också för dem som saknar en tro.

Ibland är det svårt att vara ung idag på grund av stress och höga förväntningar om framtiden, tycker Amanda.

– Stora beslut på kort tid, trots att man inte är säker på vad man vill göra i framtiden.

Erik ser många fördelar med internet. Vänkskapsrelationer kan knytas överallt i världen och det är lätt att hitta information och roliga saker att göra.

Båda ungdomarna har drömmar om framtiden. Amanda vill jobba inom vården eller i kyrkan, Erik vill bli lärare och jobba i Finland och verka aktivt i kyrkan.

MIMMI MERLICH

Elämänpuu havainnollistaa omia juuria ja tulevaisuuden näkymiä.

KUVA: MIMMI MERLICH

Usko lapseen ja tämän taitoihin

Salliva ja rakastava ympäristö auttaa lasta kasvamaan täyteen potentiaaliinsa. Tällainen ilmapiiri leimasi Peter Tikkasen lapsuutta Tukholman suomalaisessa helluntaiseurakunnassa. Nelivuotiaana hän sai soittaa rumpuja seurakunnan orkesterissa. Tätä nykyä hän on musiikin ammattilainen Ruotsissa.

TEXT & FOTO: JONATAN LAGE EDLUND

Peter Tikkanen tunnetaan muusikkona, säveltäjänä ja kuoronjohtajana. Hän on toiminut kapellimestarina monissa teatteriesityksissä ja musikaaleissa eri puolilla Ruotsia. Karlskogassa hän johtaa Kördelux-kuoroa, jonka jäsenillä on erilaisia toimintarajoitteita. Hän viihtyy mahdollistajanroolissa, jossa saa ihmiset kasvamaan.

Barn har en förmåga att beröra sin publik bara de får möjlighet.

Lapsi kykenee koskettamaan yleisöä siinä kuin aikuinen, kunhan sille luodaan edellytykset.

FOTO: JOHANNES FRANSEN

ruotsalaista kulttuuria luontevasti mukanaan.

Peter ja vanhempansa olivat Tukholmassa aktiiveja suomalaisen helluntaiseurakunnan toiminnassa. Siellä vietettiin suurin osa vapaa-ajasta. Isä johti puhallinorkesteria ja kuoroja. Harjoituksissa poika oli mukana pienestä pitäen.

– Sain lyödä tahtia kolehtilaatikoihin, jotta olisi jotain tekemistä. Neljävuotiaana pääsin soittamaan rumpuja jumalanpalveluksessa ensimmäistä kertaa.

Kirkossa hän oppi soittamaan pianoa. Kun taitoja oli karttunut riittävästi, hän sai säästää lapsikuoroa. Seurakunnan ilmapiiri oli salliva ja sopivan haastava.

Seurakunta oli sekä musiikin- että uskonyhteisö. Monet Ruotsin ammattimuusikoista Peterin lailla ovat kasvaneet vapaaseurakunnissa, joissa on annettu tilaa lapsille ja musiikille.

Esikuvien merkitys

Peter on mielellään mahdollisuuksien luoja. Siinä roolissa hän viihtyy. Lasten tulee saada kasvaa ja kehittyä kulttuurin

Lapsissa suuri potentiaali

”Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä.” Jeesuksen sanat merkitsevät Peterille paljon. Tällä hetkellä hän keskittyy Örebron kulttuurikoulun lapsiin ja nuoriin.

– Jeesus osoittaa lapsia, heidän kaltaisensa on Jumalan valtakunta.

Kertomuksen paradoksi on Peterille hyvin konkreettinen: lapset pitää ottaa vakavasti.

– Salliessamme toisen ihmisen kasvun, kasvamme itekin. ”Mikä sinusta tulee isona?” Tuo kysymys on minusta provosoiva.

Peterin mukaan lapsi voi koskettaa yleisöä esiintymisellään sellaisella tavalla, johon harva aikuinen kykenee, jos lapselle vain luodaan oikeat edellytykset.

– Tulen hulluksi, kun näen lasten esiintyvän ja heille ei anneta mahdollisuutta näyttää parastaan.

Salliessamme toisen ihmisen kasvun, kasvamme itekin. ”Mikä sinusta tulee isona?” Tuo kysymys on minusta provosoiva.

Kolehtilaatikat pikkupojan rumpuina

Ensimmäiset yksitoista vuotta Peter asui Tukholmassa, jossa vanhemmat olivat tutustuneet. He asuivat Tukholman pohjoispuolella Märstassa ja Viksjössä ennen kuin muuttivat Värmlannin Storforsiin. Sinne Peterin äiti oli kuusikymmentäluvulla tullut Kajaanista. Peter ei tunne kuuluvansa vähemmistöön vaan kantaa suomalaista ja

Ta barnen på allvar

I en tillåtande, kärleksfull miljö växer barnen och kan ta vara på sin fulla potential. Det präglade Peter Tikkanens uppväxt i en finsk pingstförsamling på 70-talet. Som fyraåring fick han spela trummor i kyrkans orkester. Idag är han en känd musiker i Sverige.

Peter Tikkanen är ett väletablerat namn som musiker, kompositör och körledare i Sverige. Han har varit kapellmästare vid flertalet teater- och musikalföreställningar runt om i landet. I Karlskoga leder han kören Kördelux, en kör för personer med funktionsvariationer. Han trivs i rollen som möjliggörare och att få människor att växa.

Barnen har stor potential

”Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte.” Jeesus ord är en påminnelse för Peter Tikkanen om barnens betydelse. Just nu arbetar han med fokus på barn och unga i kulturskolan i Örebro län.

– Jesus pekar på barnen, att det är de som får ärva Guds rike.

Berättelsen är en paradox, men för Peter något konkret. Barnen måste vi ta på allvar.

– När vi låter någon annan växa, växer också jag som människa. ”Vad skall du bli när du blir stor?” är en oerhört provocerande fråga för mig.

Peter anser att barn som får rätt förutsättningar att uttrycka sig på scen, har en förmåga att beröra sin publik som få vuxna har.

– Jag blir skogstokig, när jag ser barn framträda och inte får göra sitt bästa.

Kollektboxarna som trumset

Peter levde sina första elva år i Stockholm där föräldrarna träffades. De bodde i Märsta och Viksjö norr om Stockholm innan de flyttade till Storfors. Dit hade Peters mor flyttat från Kajana, i Finland på sextiotalet. Idag känner han sig inte som en del av en minoritet, utan att han är en del av både den finska och svenska kulturen på ett naturligt sätt.

Familjen var engagerad i den finska pingstförsamlingen, där de spenderade stor del av fritiden. Peters far ledde blåsorkester och körer. Peter var med på repetitionerna redan som liten.

– Tidigt fick jag vara med och hålla tak-

ten på en av kollektboxarna för att hålla mig sysselsatt. Som fyraåring spelade jag trummor i gudstjänsten för första gången.

I kyrkan lärde han sig spela piano. När han kunde tillräckligt fick han spela till barnkören med de kunskaper han hade. Miljön i frikyrkan var tillåtande med lagom stora utmaningar.

I församlingen fanns det sociala livet, musiken och tron. Många i det svenska professionella musiklivet i Sverige kommer, liksom Peter, från en frikyrklig miljö där musiken och barnen har fått ta plats.

Förebilder är viktiga

Peter brinner för rollen att vara möjliggörare, så att barn och unga får möjlighet att växa och utvecklas i sitt kulturutövande. En viktig del för att utvecklas är förebilderna.

– Min mamma och pappa har varit goda förebilder, även om de är olika varandra.

Två andra förebilder är musiklärare Jörgen Årlandsback i Karlskoga och kapten Tommy Törner vid Strängnäs regemente, där Peter gjorde militärtjänst.

Jörgen Årlandsback var en bra kompis, men han förväntade sig också att eleverna skulle leverera musikaliskt.

– Han lallade inte bort saker, utan tog

harrastajina. Esikuvat merkitsevät paljon.
– Vanhempani olivat sitä minulle, vaikka olivatkin hyvin erilaisia.

Lisäksi Peter muistaa nuoruudesta kaksi muuta tärkeää vaikuttajaa: musiikinopettaja Jörgen Årlandsbackin ja kapteeni Tommy Törnerin Strängnäsins varuskunnasta, jossa Peter suoritti asepalveluksen.

Jörgen oli hyvä kaveri, mutta edellytti oppilaiden myös tekevän musiikkia.

– Hän ei lässytellyt, vaan otti asiat tosisaan. Moni ruotsalainen hornisti on ollut Jörgenin opissa. Hänessä oli jotain, joka mahdollisti kasvun.

Lukioaikana Peterille tarjoutui mahdollisuus säveltää sinfonia. Silloin hänelle valkeni, että hän todellakin osasi tehdä musiikkia. Armeijassa hän kerran kysyi harjoitusten päätteeksi, saisiko hän kirjoittaa militäärimusiikkiin stemmoja. Kapteeni Törner suostui.

– Hänelläkin oli salliva asenne, joka sai minut kasvamaan.

Karlskogan seurakunnan perhejumalanpalveluksissa Peter aistii saman ilmapiirin. Hän käy siellä perheensä kanssa ja lapsille annetaan tilaa.

Jumalan kannattelema

Kirkko ja usko ovat Peterille tärkeitä. Vaikka usko tänä päivänä on moniulotteisempi kuin nuoruusvuosien vahva vakaumus, hän tuntee olevansa Jumalan kannattelema.

Kasvu ja oppiminen ovat leimanneet Peterin elämää. Ruotsia hän oppi esikoulussa, koska kotona ja seurakunnassa puhuttiin suomea. Suomen kieli on hänelle edelleenkin elävä ja siihen liittyvät lapsuus, nostalgia ja muistot.

– Suomi on ruotsia rikkaampi kieli. Sävyltään vahvempi ja sen vuoksi sitä on kiva käyttää.

– Suomalaiset virret menevät mollissa ja kaihonsävelissä, joihin tekstin ilosano ma törmää. Siitä pidän! Ilo ei sen vuoksi koskaan ole pinnallista tai hilpeää.

det på allvar. Många professionella hornister har börjat hos Jörgen. Det är något med hans sätt som skapar förutsättningar att utvecklas.

När Peter under gymnasiet fick möjlighet att skriva en symfoni förstod han att han kunde skriva musik. Efter en övning vid regementet under militärtjänstgöringen frågade Peter om han fick skriva stämmor till militärmusiken. Kapten Törner sade ja.

– Han hade också den här tillåtande attityden, som fick mig att växa.

Samma attityd ser Peter i Karlskoga församlings familjegudstjänster, där hans familj är engagerad. Barnen får ta plats.

Peter Tikkanen fick som fyraåring börja spela trummor i församlingskören. Det och andra vuxna som trott på honom banat väg till hans musikeryrke.

Aikuiset luottivat häneen ja sallivat pojan musisoinnin seurakunnassa jo nelivuotiaana. Iän myöten usko omiin kykyihin kasvoi ja tänä päivänä hän on ammattimusikko.

När vi låter någon annan växa, växer också jag som människa. ”Vad skall du bli när du blir stor?” är en oerhört provocerande fråga för mig.

Buren av Gud

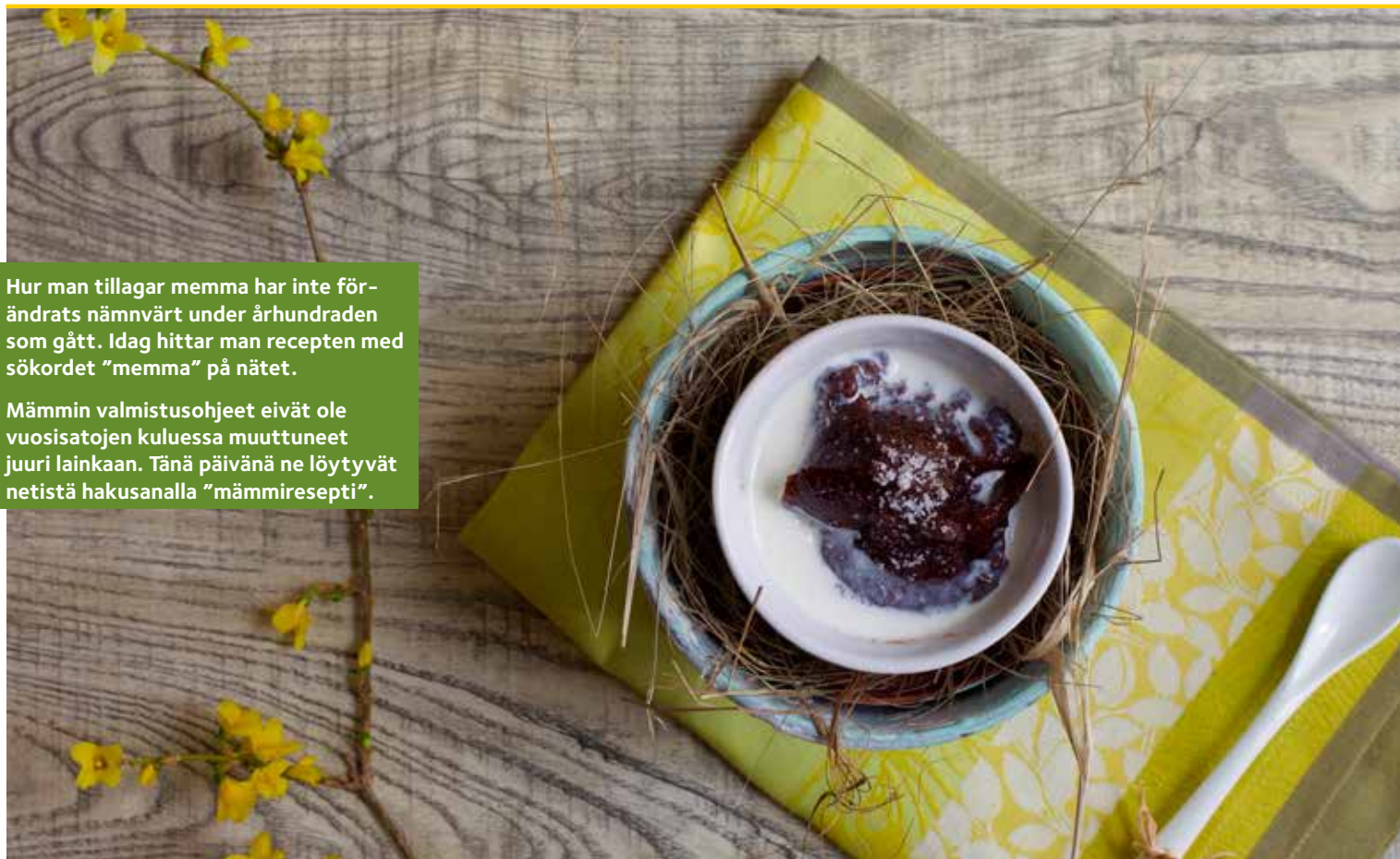
Kyrkan och tron är viktiga för honom. Även om gudstron är komplicerad och ungdomsårens ord och starka övertygelser inte är lika självklara, känner han sig

buren av Gud.

Peters liv är präglad av växande och lärande. Svenska började han lära sig i förskoleklass, då finska talades hemma och i församlingen. Finskan är levande för honom, men det är mest förknippat med barndomen, nostalgi och minnen.

– Finska språket är rikare än svenska. Nyanserna är starkare, vilket gör språket roligt att använda, säger Peter.

– De finska hymnerna går ofta i moll och har en vemodig känsla. Det gör att glädjen som förmedlas i texterna egentligen krockar musikaliskt. Jag tycker om det! Det gör att glädjen aldrig känns glättig och ytlig.

Hur man tillagar memma har inte förändrats nämnvärt under århundraden som gått. Idag hittar man recepten med sökordet "memma" på nätet.

Mämmin valmistusohjeet eivät ole vuosisatojen kuluessa muuttuneet juuri lainkaan. Tänä päivänä ne löytyvät netistä hakusanalla "mämmiresepti".

Pääsiäispöydän keustosuosikki mämmi

Aivan tarkkaa tietoa siitä, milloin mämmi tuli osaksi suomalaista ruokakulttuuria, ei ole. Ikää sillä kuitenkin on satoja vuosia.

Professori Tor-Magnus Enar sijoittaa mämmin alkuperän 1100-1200-luvuille. Silloin alettiin käyttää uuneja, joita ilman mämmiä ei voi valmistaa.

Kirjallista tietoa mämmistä löytyy 1700-luvulta, jolloin kirjattiin muistiin ensimmäiset reseptit. Pehr Adrian Gaddin mämmiresepti vuodelta 1751 ei ole paljoa muuttunut: 1 osa ruisjauhoa, 2 osaa ruismaltaita, kuumaa vettä ja valmistus uuninlämmössä 6–7 tuntia.

Pääsiäisen juhlaruoka mämmistä tuli paaston päättyessä pääsiäisenä. Pitkäperjantaina syötiin kylmiä, hyvin säilyviä ruokia, koska päivä oli liian pyhä ruuan valmistukseen. Mämmi sopi tähän hiljaisen viikon päivään.

Suomessa mämmiä valmistettiin ensin Lounais-Suomessa. Muualle Suomeen mämmi levisi 1900-luvulla. Keittokirjoihin se pääsi 1930-luvulla ja kolmisenkymmentä vuotta myöhemmin alkoi mämmin teollinen valmistus.

Nykyään mämmiä myydään myös Ruotsissa, jossa suuret elintarvikeliikkeet myyvät suomalaista "memmaa".

KÄLLOR/LÄHTEET: WIKIPEDIA, YLE.FI

Memma – favorit på påskbordet

Det är oklart exakt när memma blev en maträtt på finskt påskbord. Traditionen är dock flera hundra år gammal.

Professor Tor-Magnus Enari menar att memma började tillagas redan på 1100-1200 -talet. Då började man använda ugnen som var en förutsättning för att kunna göra memma.

På 1700-talet gjordes skriftliga anteckningar om memma. Pehr Adrian Gadds

Teollinen mämmin valmistus aloitettiin 1960-luvulla.

På 1960-talet kunde man börja köpa memma i livsmedelsbutiker.

KUVA/BILD: SHUTTERSTOCK

resept från 1751 har faktiskt inte förändrats så mycket: en del rågmjöl, två delar rågmalt, varmt vatten. Memma tillagas i svag ungsvarme i 6–7 timmar.

Memma är en maträtt som passade bra att äta under fastan. På långfredagen åt man kalla rätter då dagen var alltför helig för matlagning eller ens att göra eld. Memma var perfekt för dagen.

Från sydvästra Finland spreds memma till övriga landet på 1900-talet. I kokböckerna fick den plats på 1930-talet och tre decennier senare började den industriella tillverkningen.

Numera är memma en del av påskutbudet i välsorterade livsmedelsaffärer i Sverige.

Katso lyhytfilmi

Miksi vietämme pääsiäistä?

Se påskfilmen
Varför firar vi påsk?

Jääkiekkotuomarilta vaaditaan taitoa tehdä nopeita päätöksiä ja pelisilmää.

Spelsinne och förmåga att fatta snabba beslut är krav på en ishockeydomare.

KUVAT/FOTO:
MAGNUS ARONSON/IKON

Jääkiekkokaukalosta saarnastuoliin

– Juostessa saan ideoita ja keskustelen Jumalan kanssa. Yhtäkkiä keksin aiheita saarnaan tai haustuspuheeseen.

Johanna on Suban on juuri palannut kympin juoksulenkiltä, kun tavoitan hänet puhelinhaastatteluun. Jääkiekon MM- ja olympiakisojen erotuomarin mustavalkoraitapaita on vaihtunut papinpaitaan.

Johanna kouluttautui papiksi oltuaan yli 11 vuotta henkilöstöpäällikkönä useissa pörssiyrityksissä. Örebrohon hän muutti Suomesta kolme vuotta sitten ruotsinsuomalaisen työn papiksi. Kaupungissa tarjoutuu hyvät mahdollisuudet talviliikuntaan, sillä urheilu on edelleenkin olennainen osa Johannan arkea.

Pyhiinvaelluksella liikutaan ja mietiskellään
–Päivittäinen urheilu kuuluu elämäni ja on jääne ajoilta, jolloin treenejä oli 10 – 11 kertaa viikossa. Nykyään liikun huvin

vuoksi ja usein lasten kanssa yhdessä.

Pyhiinvaellukset kuuluvat työhön. Siinä yhdistyvät luontevsti liikunta ja mietiskely. Johanna on kristityn perheen kasvatti Tampereelta, ja joka sunnuntai perhe kävi lapsen mukaan lukien jumalanpalveluksissa. Jääkiekko oli perheen yhteinen harrastus ja isä toimi tuomarina. Isän ehdotuksesta Johannakin meni tuomarikurssille.

–Isä pelaa jääkiekkoa veljeni kanssa vieläkin ja olen mukana, aina kun voin, mutta juuri nyt minulla ei ole omaa joukkuetta.

Vaatii kovaa psyykettä

Matka epävarmasta juniorituomarista eliitin ja olympialaisten loppuottelujen tuomariksi on vaatinut paljon kasvua ja kypsyyttä. Säännöt on hallittava ja luistimilla liikuttava taitavasti. Mutta tärkeintä on se, mitä tuomarilla on korviensa välissä.

–Taito tehdä nopeita päätöksiä, pelisilmä ja henkisen paineen sietokyky ratkaisevat. Jokainen ottelu vaatii sataprosenttisen läsnäolon, yhteistyökykyä ja nöyrää mieltä. On uskallettava myöntää virheensä ja pyytää anteeksi, pysyttävä lujana kun yleisö

huutaa, ja pelaajat sekä valmentajat yrittävät vaikuttaa tuomariin. Näin Johanna kuvaa tuomariroolin pääsyaatimuksia.

Vahvan psyykkeen ja mielikuvaharjoittelun Johanna arvelee selittävän hänen menestyksensä eliittituomarina. Jokaiseen otteluun piti valmistautua:

–Visualisoin ottelun etukäteen: kävin läpi mahdollisia tilanteita mielessäni ja kun astuin kaukaloon, olin valmis.

Sielunhoito kivunlievittäjänä

Jääkiekkokaukalokokemukset ovat seuranneet mukana.

Sanonta ”terve sielu terveessä ruumiissa” pitää paikkansa. Toimiessaan Suomessa sairaalapappina Johanna huomasi, kuinka suuri merkitys oli sillä, että nähtiin myös potilaan hengelliset tarpeet.

–Sielunhoidollinen keskustelu saattoi vähentää kipulääkityksen tarvetta, Johanna kertoo. Hänelle sielu ja ruumis kulkevat käsikädessä.

–Ihminen on kokonaisuus. Jumala on antanut erilaisia lahjoja: jollekin taiteen tai tatterin, toiselle urheilun.

HELENE WALLIN

Från ishockeyrinken till predikstolen

– När jag springer samtalar jag med Gud och får många idéer. Plötsligt kan jag komma på vad jag ska säga i predikan eller i ett begravningsstal.

Johanna Suban har nyss kommit hem från en tio kilometers joggingrunda. Hon har en lång karriär som elithockeydomare bakom sig, och har dömt både VM- och OS-finaler. Nu är den svartvitrandiga domartröjan utbytt mot prästskjorta.

Efter 11 år som HR-chef på några stora börsföretag i Finland sadlade Johanna Suban om och blev präst. Till Örebro flyttade hon för tre år sedan för att ansvara för det sverigefinska arbetet i Örebro pastorat. Idrott är fortfarande en viktig del av Johannas vardag och staden erbjuder framförallt möjligheter att ägna sig åt vintersporter.

Pilgrimsvandring: motion och meditation

– Att sporta varje dag är en livsstil som hänger med från tiden jag tränade tio elva gånger i veckan. Numera tränar jag bara för att det är roligt och för min egen skull. Barnen och jag gör det ofta tillsammans.

Som präst leder hon pilgrimsvandringar som är en form av meditation och motion i naturen.

För Johanna är det naturligt att kombinera kristen tro och idrott. Hon är upp vuxen i en troende familj i Tammerfors. Föräldrarna besökte gudstjänster varje helg och barnen följde med. Ishockey var ett familjeintresse och pappan var ishockeydomare. Han frågade om hon ville gå en domarkurs.

– Min pappa och bror spelar fortfarande. Jag med när jag får chansen, men just nu har jag inget lag.

Starkt psyke ett krav

Resan från den osäkra juniordomaren till den självsäkra toppdomaren som dömde OS-guld har krävt mycket. Man ska kunna reglerna och vara duktig i skridskoåkning. Men det avgörande är vad domaren har mellan öronen.

– Man måste klara av psykisk påfrestning, kunna ta snabba beslut och ha spelsinne. Fokus till hundra procent, samarbete och ödmjukhet inför varenda match. Våga erkänna sina fel och säga förlåt. Inte gå av för hackor när publiken skriker och spelare och tränare försöker påverka dig, beskriver Johanna kraven på elitdomare.

Ett starkt psyke och den mentala träningen tror hon själv har varit avgörande för hennes framgångar som högt rankad ishockeydomare. Före matcher gällde det att vara förberedd:

– Jag visualiserade, gick igenom olika situationer som kan hända i matchen i mitt huvud, och när jag klev in i rinken var jag redo.

Själavården minskade smärtan

Erfarenheter från hockeyrinken har Johanna med sig.

– Jag visualiserar fortfarande om jag exempelvis behöver genomföra en speciell begravnings eller mäsas.

Uttrycket ”en sund själ i en sund kropp” passar Johanna Suban mycket väl. I Finland arbetade hon som sjukhuspräst och märkte vilken stor effekt det kunde ha om man såg personens andliga behov.

– Det hände ofta att doserna av smärtstillande minskade efter samtalet, berättar Johanna. För henne går det själsliga och kroppsliga hand i hand.

– Människan är en helhet. Jag tänker att Gud har gett oss olika gåvor och förmågor som vi ska använda. För någon är det teater eller måleri, för en annan idrott.

HELENE WALLIN

KUVA: MARTIN SIMONSSON

Yksinkertaiset liikkeet auttavat laskeutumaan Jumalan läsnäoloon.

Rukousta koko keholla

Onko vaikea hiljentyä ja rauhoittua rukoukseen? Harhailevatko ajatukset tunteiden sokkeloissa?

Yksinkertaiset rukousliikkeet auttavat – saat laskeutua Jumalan läsnäoloon. Pastori Anne Simonsson Luulajasta opastaa keholliseen rukoukseen.

Rukous on yksinkertaisimmillaan ja syvimmillään juuri tätä, Jumalan läsnäololle avautumista ja hänen varassaan elämistä.

Välillä sanat voivat auttaa Jumalan läheisyyden ja lahjojen vastaanottamisessa, välillä taas pelkkä hiljaisuus vie meidät syvälle Jumalan läsnäolon ja rakkauden kokemiseen.

Entä keho ja sen liikkeet? Millä tavoin ne voivat yhdistää meitä Jumalaan? Itse koen kehollisen rukouksen valtavana voimana ja rauhanlähteenä.

Etenkin jos olen väsynyt tai levoton. Silloin sanat ja ajatukset lähtevät helposti harhalemaan tai saatan juuttua tunteisiin, niin että ne vievät lähes kaiken tilan minussa.

Yksinkertaiset rukousliikkeet auttavat tuolloin laskeutumaan Jumalan läsnäoloon ja vastaanottamaan sen mitä tarvitsen. Liikkeiden avulla voin kantaa itseni, kaikinena, Jumalalle ja antaa hänen Henkensä hengittää minussa. Rauhoitun. Virvoitun. Kotiudun.

ANNE SIMONSSON

Rukousta

QR-koodin kautta voit katsoa filmin ja liittyä keholliseen rukoukseen.

”Jumala ei ole kaukana yhdestäkään meistä: hänessä me elämme ja liikumme ja olemme.”

(A.P.T. 17: 27-28)

Johanna toimii nyt Örebron pastoraatin ruotsinsuomalaisen työn pappina. Jääkiekkotuomarina hän oppi visualisoimaan asioita.

Hyvä tietää kirkollisvaaleista

Syyskuussa pidetään kirkollisvaalit. Kirkon jäsenenä voit vaikuttaa seurakuntien toimintaan.

Ruotsin kirkko edustaa Ruotsin suurinta uskontokuntaa, jolla on 5,8 miljoonaa jäsentä. Kristillisenä kirkkona se toimii kaikkien ihmisten arvon ja arvokkuuden puolesta sekä tekee aktiivista ympäristö- ja ilmastotyötä. Jäsenenä olet mukana luomassa iloa ja yhteisöllisyyttä, saat syventää ja luoda yhteyksiä itsellesi ja muille.

Esimerkiksi kasteissa, häissä tai muissa jumalanpalveluksissa, avoimen esikoulun, lasten ja nuorten toiminnan välityksellä tai kuoroissa ja konserteissa. Samalla osallistut myös yhteisen kulttuuriperintömme, kuten rakennusten ja perinteiden vaalimiseen sekä tuet kirkon sosiaalista työtä syrjäytyneiden, yksinäisten ja surevien hyväksi.

Kirkollisvaalit
19.9.2021

Äänestä kirkollisvaaleissa

Ruotsin kirkko rakentuu demokraattiselle pohjalle. Äänestämällä kirkollisvaaleissa pääset vaikuttamaan kirkon toimintaan. Kirkollisvaalit järjestetään kolmella eri tasolla.

Kirkkovaltuustovaalit, paikallinen taso

Äänestät ehdokasta kirkkovaltuustoon (kyrkofullmäktige) siinä seurakunnassa tai pastoraatissa, jonka alueella asut. Kirkkovaltuusto määrittää puitteet sinua lähellä tapahtuvalle toiminnalle, kuten seurakunnan tarjonnan lapsille, nuorille ja ikäihmisille sekä musiikkielämälle.

Hiippakuntavaalit, alueellinen taso

Ruotsin kirkko on jaettu 13 hiippakuntaan. Hiippakuntavaltuusto (stiftsfullmäktige) on hiippakunnan ylin päättävä elin. Hiippakunnan ensisijaisena tehtävänä on tukea seurakuntien toimintaa ja hallintoa tarjoamalla monien eri alojen asiantuntemusta. Se voi esimerkiksi avustaa antikvaarisissa kysymyksissä, kun hiippakuntaan kuuluva kirkko tarvitsee kunnostusta.

Kirkolliskokousvaalit, valtakunnallinen taso

Kirkolliskokous (kyrkomötet) on Ruotsin

Ruotsin kirkko vaalii yhteistä kulttuuriperintöämme kuten kirkkorakennuksia ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita. Kuvassa Norsjön kirkon kastejalja, Luulajan hiippakunta.

KUVA: ALEX GIACOMINI/IKON

kirkon ylin päättävä elin, jossa on 251 jäsentä. Se päättää kirkon yhteisistä ja suurista linjauksista aina kirkon ilmastotyöstä virsikirjan virsiin saakka.

Näin äänestät

Vaalipäivänä 19. syyskuuta äänestät siinä vaalihuoneistossa (vallokal), joka on mainittu äänestyskortissasi (röstkort). Sen saat kotiisi muutamaa viikkoa ennen vaaleja. Henkilöllisyyden varmistamiseksi ota mukaan henkilökorttisi (legitimation).

Ennakkoäänestys

Ennakkoäänestäminen tarkoittaa sitä,

että äänestät jossain muualla kuin omassa vaalihuoneistossa.

Ennakkoäänestys alkaa 6. syyskuuta ja päättyy vaalipäivänä. Ota mukaan äänestyskorttisi ja henkilökorttisi. Ennakkoäänestyspaikoista ja aukioloajoista löydät tietoa osoitteesta svenskakyrkan.se/kyrkoval.

Lisätietoja

Lisätietoja ryhmistä ja ehdokkaista, joita voit äänestää, löydät kirkollisvaalisivuilta svenskakyrkan.se/kyrkoval. Voit myös soittaa, 018 169500 (vaihe).

Perhejuhl korona-aikaan

Suunnitteletko perhejuhlia? Voi olla, että joudut sovittamaan tilaisuutta koronaepidemian asettamiin vaatimuksiin.

Jaettu ilo ja yhdessä kannettu suru
Vaikkeinkin aikoina tarvitsemme iloa ja juhlahetkiä. Lapsi voidaan kastaa ja avioliittoon vihkiminen toimittaa, kunhan tilaisuus toteutetaan vastuullisesti. Sama koskee hautajaisia, kun kokoontumme

jättämään hyvästejä ja suremaan yhdessä.

Lisätietoja Ruotsin kirkon verkkosivuilta tai kotiseurakunnastasi:
<https://www.svenskakyrkan.se/suomeksi/perhejuhl-korona-aikaan>

Lue lisää

Perhejuhlat koronapandemian aikana.

Familjehögtider under corona

Har du bjudit in släkt och vänner till en familjehögtid? I tider av corona kan du behöva anpassa glädje- eller sorgeshögtiden.

Dela glädje och sorg även i svåra tider
I svåra tider behöver vi också få fira och vara glada. Vi kan genomföra dop och par kan gifta sig, men vi behöver anpassa högtiderna så att det kan ske på ett ansvarsfullt sätt. Detsamma gäller när en anhörig har dött och vi vill ta avsked och sörja tillsammans.

I våra kyrkor anpassar vi oss efter rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten.

Gränserna för hur många som får samlas, gäller också våra kyrkor. Gudstjänsterna blir mindre och de som samlas ska förstås inte tillhöra riskgrupperna eller ha symptom. Svenska kyrkan hjälper dig att finna formerna för hur vi kan göra i denna speciella situation.

<https://www.svenskakyrkan.se/dop-vigsel-och-begravning-i-tider-av-corona>

Läs mer

Familjehögtider under koronaepidemin.

HYVÄ TIETÄÄ

Haluatko kaksikielisen kasteen, häät tai hautajaiset?

Tässä muutama vinkki:

- Varaa toimitus – pappi, kirkko ja seurakuntatalo – mahdollisimman hyvissä ajoin. Löydät seurakuntasi yhteystiedot osoitteesta.
www.svenskakyrkan.se/sokforsamling
- Kerro varauksen yhteydessä, että haluat tilaisuudesta kaksikielisen ja toivot suomenkielistä pappia. Tarvittaessa seurakunta voi lainata papin toisesta seurakunnasta. Kulut korvaa seurakunta.
- Valmistellessanne tilaisuutta yhdessä papin kanssa voit valita virsiä ja esittää toivomuksia musiikin suhteen.
- Ruotsin kirkon virsikirja on käännetty kokonaan suomeksi. Lisäksi siinä on kokonaisuudessaan suomalaisia virsiä.
- Pyydä ystäviä tai sukulaisia lukemaan tekstejä ja runoja, tai laulamaan tilaisuudessa.

Bra att veta om

Dop, vigsel eller begravning på finska och svenska?

Några tips:

- Var ute i god tid! Boka kyrka, församlingshem och präst i din församling.
www.svenskakyrkan.se/sokforsamling
- Berätta för församlingen/begravningsbyrå att du vill ha en finstalande präst. Vid behov kan församlingen låna en från annan församling och stå för kostnaden.
- När ni planerar gudstjänsten tillsammans med prästen kan du komma med önskemål om psalmer och musik.
- Den svenska psalmboken är översatt till finska. Svenska kyrkans psalmbok på finska innehåller även ett antal psalmer från den finska traditionen.
- Be gärna vänner eller släktingar att läsa texter, dikter eller sjunga i gudstjänsten.

Hyvä tietää

Halvaks kastheen, vihkimisen eli hautajaiset meänkielä?

Tässä joitaki neuoja:

- Varraa kirkko, seuratalo ja pappi sinun seurakunnassa aikosin. Tietoa löytä:
www.svenskakyrkan.se/sokforsamling
- Ilmota seurakunnalle/hautaustoimistolle ette sie halvat meänkieltä puhuvan papin. Jos tarttee niin seurakunta saattaa tahtoa papin toisesta seurakunnasta ja maksaa kostanuksen siitä.
- Ko tet suunnittelettä kirkonmenot papin kans, sie saatat esittää sinun toivomuksia virsistä ja mysikistä.
- Osa virsistä Ruottin kirkon virsikirjassa oon käännetty meänkielä, Virsiä meänkielä.
- Sie saatat kans tahtoa ystäviä ja sukulaisia lukehmaan tekstiä eli runoja eli laulamhaan kirkonmenoissa.

Välkommen!

Ystävä surussa

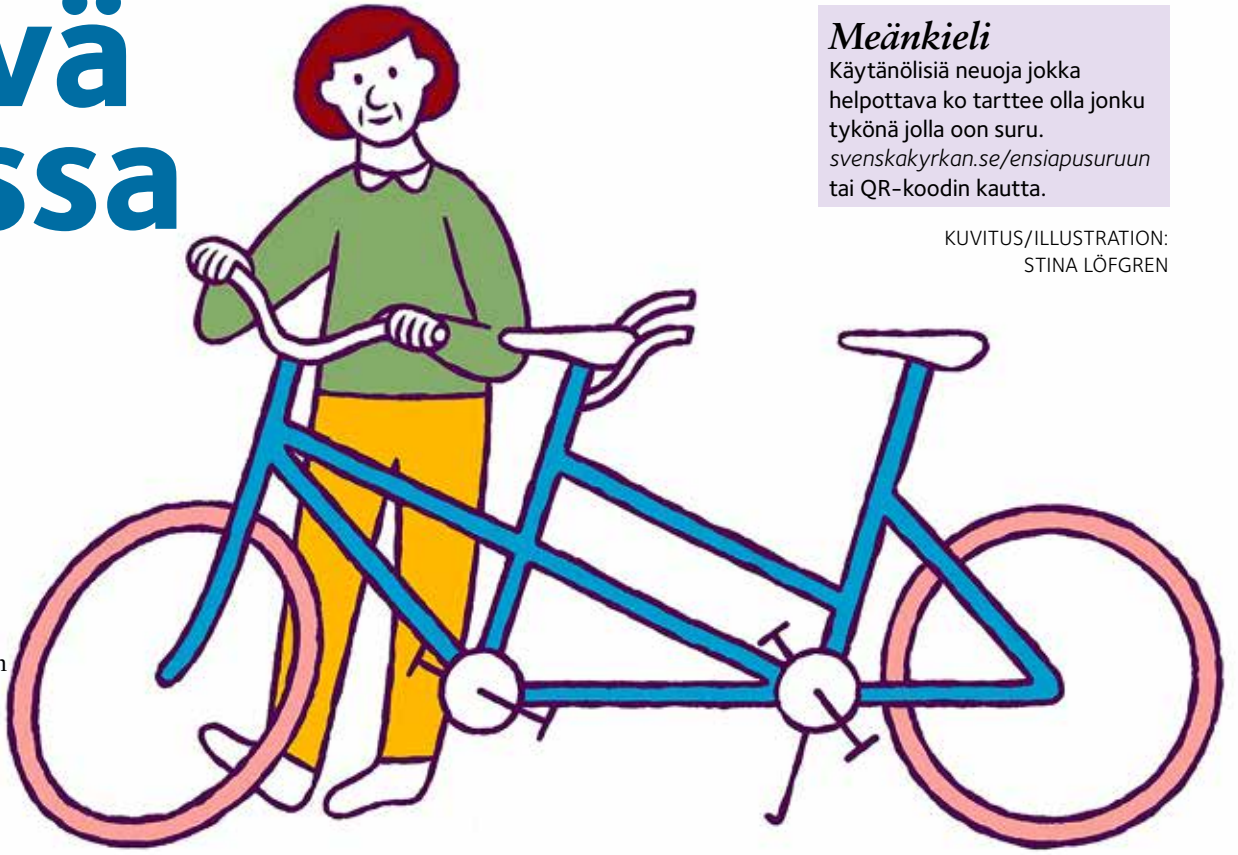
Kenenkään ei pidä surra yksin. Siksi Ruotsin kirkko on koonnut ajatuksia ja käytännön ohjeita avuksi sille, jonka lähimmäistä on kohdannut suru.

Tee aloite

Toivottavaa on, että se, joka tukee, myös ehdottaa jotakin aivan arkista toimintaa. Kutsun ei tarvitse olla kummoinen: kutsu kahville, elokuviin tai kävelyllä riittää hyvin. Moni sureva kaipaa taukoa suruun ja hitusen tavallista elämää. On hyvä pitää mielessä, että toinen ei välttämättä tartu kutsuun, mutta että sekin on ihan ok. Tärkeintä on kutsu – ja uusi kutsu, jos edelliseen ei tullut vastausta.

Lue lisää

Lisää käytännön neuvoja surevan tukemiseen löydät Ruotsin kirkon verkkosivuilta svenskakyrkan.se/ensiapusuruun tai QR-koodin kautta.

Meänkieli

Käytännöllisiä neuvoja jotka helpottava ko tarttee olla jonku tykönä jolla oon suru. svenskakyrkan.se/ensiapusuruun tai QR-koodin kautta.

KUVITUS/ILLUSTRATION:
STINA LÖFGREN

Hjälp en vän i sorg

Konkreta tips som gör det lättare att finnas där för någon som sörjer.

Ingen människa ska behöva vara ensam i sin sorg. Därför har vi samlat tankar och konkreta tips som gör det lite lättare för oss som medmänniskor

att finnas där för någon som sörjer. Sorg kan inte botas, men genom att dela den kan sorgen göras mer uthärdlig.

Ta initiativ

Det är bra om vi som stöttar kan vara de som föreslår en helt vardaglig aktivitet. Bjud

på fika, kolla på en film eller ta en promenad i all sin enkelhet. Många som sörjer längtar efter en paus i sorgen och lite vanligt liv.

Tänk på att den vi bjuder in kanske tackar nej och att det är helt okej, det viktiga är att vi frågar – och att vi vågar fråga igen.

PALVELEVA PUHELIN

020-26 25 00

JOKA ILTA KLO 21-24

Ruotsin kirkko

Palveleva puhelin

Elämä ei aina ole helppoa. Kenenkään ei tarvitse jäädä yksin elämäkysymystensä kanssa. Soita kun haluat puhua suomeksi elämäsi asioista. Sinua kuuntelee lähimmäinen, jolla on vaitiolovelvollisuus. Saat soittaa nimettömänä.

TELEFONJOUR Palveleva puhelin är en av Svenska kyrkans telefonjourer och till för den som pratar finska. Jourhavande präst är öppen kl 17-21 och nås via 112.

Rukousnetti

● Kirjoita oma rukous, omin sanoin, Ruotsin kirkon rukousnettiin osoitteessa svenskakyrkan.se/be. Rukouksen voi kirjoittaa suomeksi. Sivulla voi myös sytyttää virtuaalisen kynttilän. Siihen voit liittää muistosanoja ja rukouksia. Kynttilän ja rukouksen voit lähettää haluamaasi kirkkoon.

Bönewebben

● På svenskakyrkan.se/be kan du skriva din egen bön. Där kan du också tända ett virtuellt ljus och skriva minnesord till den eller dem du tänker på. Ljuset kan du skicka till valfri kyrka.

Kyrkan-sovellus

● Sovellus Kyrkan sopii esikouluikäisille lapsille. Sen avulla voi mm. pelata muistipeliä Nooan arkin eläimillä, soittaa urkuja tai kaataa vettä kastemaljaan.

Kolme filmiä kertoo kirkollisista toimituksista: mummon hautajaiset, pikkuveljen kaste ja häät.

Kyrkan-sovellus ei sisällä mainoksia tai ostotarjouksia.

Lataa sovellus hakusanoilla: "Kyrkan" tai "Svenska kyrkan".

Kyrkan-appen

● Kyrkan är Svenska kyrkans app för barn i förskoleåldern. I den kan du besöka en kyrka för att bland annat spela memory med djuren i Noas ark, spela på orgeln eller hålla vatten i dopfunten.

I appen finns också tre korta filmer. *Farmors begravning*, *Lillebrors dop och Vigsel i kyrkan*.

Appen Kyrkan erbjuder inga köp inuti appen och är helt fri från reklam. Du laddar ned appen med sökorden "Kyrkan" eller "Svenska kyrkan".

Lue myös/Läs mer på svenskakyrkan.se/om-appen-kyrkan

Kyrkoguiden-appen

● Kyrkoguiden opastaa seurakuntaan. Kyrkoguiden visar vägen till församlingen.

Oletko Ruotsin kirkon JÄSEN?

● Jos olet epävarma kirkkoon kuulumisestasi, niin ota yhteyttä lähiseurakuntaan – he auttavat sinua tarkistamaan asian. Seurakunnasta saat myös halutessasi kirkkoonliittymislomakkeen.

Miksi kuulua kirkkoon?

Ruotsin kirkko tavoittaa melkein jokaisen jossakin elämänvaiheessa. Elämän huippuhetkissä ja syvissä aallonpohjissa – sekä kaikessa siltä väliltä. Kirkko välittää ihmisille toivoa, uskoa ja voimaa. Jäsenyytesi tekee sen mahdolliseksi! Kiitos että olet mukana!

"Kun mieheni kuoli, niin selvisi että hän ei kuulunutkaan Ruot-

sin kirkkoon. Se oli meille yllätys, koska olimme kuuluneet kirkkoon Suomessa. Emme olleet ymmärtäneet liittyä kirkon jäseneksi täällä. Liityin itse jäseneksi heti hautajaisen jälkeen, sillä haluan, että kun itse kuolen, niin minut haudataan kirkollisiin menoihin ja että hautajaiset tulevat lapsilleni mahdollisimman edulliseksi."

Läs mer

Löydät seurakuntasi verkosta: www.svenskakyrkan.se/sokforsamling

Är du MEDLEM?

● Många som flyttade till Sverige under tidigare decennier utgick ifrån att de blev medlemmar i Svenska kyrkan automatiskt när de folkbokförde sig på en pastors-expedition. Svenska kyrkan var tidigare huvudman för folkbokföringen.

Präster möter av och till anhöriga som önskar en kyrklig begravning för den avlidne. Då kan det visa sig att personen inte var medlem i kyrkan. Du kan lätt kontrollera medlemskapet via hemförsamlingen. Du hittar kontaktuppgifterna på: svenskakyrkan.se/sokforsamling

BÖN – RUKOUS

*Gud, hjälp oss att höja blicken,
släppa dystra, hopplösa bördor från våra axlar.
Hjälp oss att likt Maria föra budskapet vidare.
Kristus, du som är uppstånden, kallar oss.
Nu får vi vidröra dig, så ta min hand
och led mig på vägen!
Amen.*

*Jumala, auta meitä kohottamaan katsemme,
karistamaan apeus ja näköalattomuus harteiltamme
ja Marian lailla lähtemään viemään sanaa eteenpäin:
Ylösnoussut Kristus, kutsut meitä seuraasi.
Nyt saamme koskea sinuun, tartu käteeni ja ohjaa tiellä!
Aamen.*

Älä koske!

AV: HELENA PUULA NIEMONEN, DIAKONI/DIAKON ESKILSTUNA

Maria itkee haudalla, sillä hän ei löydä hakemaansa. Viimeinen palvelus jää tekemättä.

– Miksi itket, nainen? Ketä sinä etsit?

– Rabbuuni!

– Älä tartu minuun.

Miten moni viimeinen palvelus onkaan jäänyt tekemättä sitten viime pääsiäisen! Kerta toisensa jälkeen muistutamme toisiamme: nyt ei halata, ei kätellä eikä kosketa.

Viime keväänä vanha ystävämme lähti sairaalaan koronapotilaana, soitti lähtiessään eikä enää tullut takaisin. Emme voineet mennä hyvästelemään. Olimme kuin Jeesuksen tuttavat, jotka ristinnaulitun luona seisovat kaikki etäämpänä ja seurasivat sieltä tapahtumia.

– Mene viemään sanaa!

Maria meni: ”Minä olen nähnyt Herran!”

ELÄMÄ, JOKA OLI käynyt syvyyksissä ja palanut taas pintaan, alkoi versoa uutta. Mikään ei ollut valunut tyhjiin! Häpeään joutuivat vain ne, jotka luulivat surmanneensa juutalaisten kuninkaan. Siinä, että naiset pääsivät viestin viejiksi ei ollut mitään suloista eikä romantista: apostolitkin arvelivat naisten puhuvan omiaan eivätkä uskoneet heitä. Mutta hekin joutuivat tarkistamaan kantansa.

Luen päivän lehteä keittiön pöydän ääressä. Tämän päivän viestintuoja on kantanut aviisin postilaatikkoomme. Näen otsikot, uutiset niiden alla, kuvat, mainokset. Päivät ja tapahtumat sulautuvat toisiinsa, aamut iltoihin, viikot ja kuukaudet toisiinsa.

JOS NOSTAN LEUKAANI viisi senttiä, osuu katseeni pöydän päädysssä olevaan hyllyyn ja siinä kolmeen ikoniin. Pienellä katseen kohotuksella pääsen arkea syvempään ulottuvuuteen, ylösnousemuksen ja ikuisuuden mysteerin läheisyyteen.

Viisi senttiä. Elämän mittasuhteet palautuvat kohdalleen. Kristus on ylösnoussut!

Rör mig inte

Maria gråter vid gravens för att hon inte hittar sin Mästare. Hon kan inte ge honom en sista smörjelse. Hon kan inte ta ett sista avsked. Bibeln berättar:

– Varför gråter du? Vem söker du?

– Rabbin!

– Rör mig inte.

Tänk så många sista avsked som inte kunnat göras sedan förra påsken! Gång efter annan påminner vi varandra om: nej, vi kramas inte! Ta inte i hand, vidrör inte.

I våras åkte min och makens gamla vän in på sjukhus som covidpatient. Han ringde innan men kom aldrig tillbaka. Vi kunde inte ta avsked. Vi var som Jesus vänner, som vid korsfästningen stod en bit ifrån och följde händelserna på avstånd.

– Gå och berätta!

– Jag har sett Mästaren, förde Maria budskapet vidare.

LIVET SOM SETT avgrunden och djupet kom upp till ytan, började spira nya skott! Ingenting hade runnit ut i sanden. Bara de som trodde de avrättat judarnas konung fick skämmas.

Att kvinnor fick föra budskapet vidare var varken gulligt eller romantiskt: också apostlarna tog för givet de bara hittade på och trodde dem inte. Men även de fick tänka om.

Jag läser dagens tidning vid köksbordet. Tidningsbudet har lagt tidningen i vår brevlåda. Läser rubriker, nyheter, ser bilder och reklam. Dagar och händelser flyter ihop, morgnar med kvällar, veckor med månader.

OM JAG HÖJER hakan fem centimeter, ser jag hyllan där det står tre ikoner. Med en liten rörelse förflyttar jag mig från vardagen till en djupare dimension: uppståndelsens och evighetens mysterium nära mig.

Fem centimeter. Livets proportioner är åter på plats. Kristus är uppstånden!